

PATVIRTINTA
Lietuvos istorijos instituto Mokslo tarybos
2024 m. vasario 21 d. posėdžio nutarimu Nr. TN-169
(patikslinta redakcija, patvirtinta Lietuvos istorijos instituto
Mokslo tarybos 2024 05 29 posėdžio nutarimu Nr. TN-187)

LIETUVOS ISTORIJS INSTITUTO MOKSLO DARBUOTOJŲ PAREIGYBIŲ MINIMALIŲ KVALIFIKACINIŲ REIKALAVIMŲ IR KARJEROS PAKOPŲ PRIVALOMŲ KOMPETENCIJŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos istorijos instituto mokslo darbuotojų pareigybių minimalių kvalifikacinių reikalavimų ir privalomų kompetencijų aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja privalomus minimalius kvalifikacinius reikalavimus ir karjeros pakopų privalomas kompetencijas asmenims, viešo konkurso būdu siekiantiems užimti Lietuvos istorijos instituto (toliau – Instituto) mokslo darbuotojų pareigas.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo aktualia redakcija (2009 m. balandžio 30 d. Nr. XI-242) ir Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2023 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. V-352 „Dėl mokslo ir studijų institucijų tyrėjų karjeros pakopų privalomų kompetencijų aprašo patvirtinimo“.

3. Pagrindinės Aprašo sąvokos:

3.1. Mokslo monografija – recenzuotas leidinys, kuriame sistemingai ir išsamiai išnagrinėta viena tema (dalykas), aiškūs ir žymūs naujumo ir kiekvienai mokslo sričiai arba kryptčiai savi mokslininko elementai. Mažiausia mokslo monografijos apimtis – 8 autoriniai lankai.

3.2. Mokslo sintezė (sintezės mokslo darbas) – humanitarinių ar socialinių mokslų sričių mokslo krypties disciplinas ar tarpdalykinio pobūdžio tyrimus, pateiktus mokslo monografijose, mokslo studijose bei mokslo straipsniuose, sintetinantis darbas, atitinkantis mokslo monografijai keliamus reikalavimus (išskyrus apimties). Mažiausia sintezės mokslo darbo apimtis – 2 autoriniai lankai.

3.3. Mokslo studija – recenzuotas leidinys, atitinkantis mokslo monografijai keliamus reikalavimus (išskyrus apimties). Mažiausia mokslo studijos apimtis – 2 autoriniai lankai.

3.4. Mokslinis šaltinio leidimas (šaltinio publikacija) – recenzuotas leidinys, išleistas atskira knyga, pateikiantis archyvinis dokumentus, kalbos ir raštijos paminklus, meno veikalus ir kitų tekstinius ir audiovizualinius šaltinius, kuriam būdingas mokslinis medžiagos atrinkimas, parengimas ir pateikimas reflektuojant jo principus bei parūpinant atitinkamą aparatą (komentarais, rodyklėmis ir kt.). Skelbiami objektai mokslinėse šaltinių publikacijose gali būti pateikiami faksimilėmis, transkripcijomis, transliteracijomis, vertimais, kritinėmis rekonstrukcijomis,

skaitmeniniais archyvais, skaitmeninėmis duomenų bazėmis ir kitais šaltinio tyrimų bei tekstologinių metodologijų numatytais būdais.

3.5. Moksliniai tyrimai ir eksperimentinė (socialinė, kultūrinė) plėtra (toliau – MTEP): sisteminga kūrybinė gamtos, žmogaus, kultūros ir visuomenės pažinimo veikla bei šios veiklos, paremtos fundamentiniais, taikomaisiais moksliniais tyrimais ir per praktinę patirtį sukauptu žinojimu, rezultatas.

3.6. Moksliniai tyrimai, eksperimentinė plėtra ir inovacijos (toliau – MTEPI): fundamentiniai tyrimai (bandomoji arba teorinė veikla, vykdoma pirmiausia siekiant gauti naujų žinių apie reiškinio pagrindus ir stebimus faktus, nenumatant tiesioginio tokių žinių komercinio taikymo arba naudojimo), pramoniniai tyrimai (suplanuoti moksliniai tyrimai arba labai svarbūs tyrimai, kuriais siekiama įgyti naujų žinių ir gebėjimų, reikalingų naujiems produktams, procesams ar paslaugoms kurti arba esamiems produktams, procesams ar paslaugoms labai patobulinti. Jie apima sudėtinių sistemų dalių kūrimą ir gali apimti prototipų kūrimą laboratorijos aplinkoje arba aplinkoje, kurioje modeliuojamos sąsajos su esama sistema, taip pat bandomųjų linijų kūrimą, kai to reikia pramoniniams tyrimams ir visų pirma bendram technologiniam patvirtinimui); bandomoji taikomoji veikla (mokslinių, technologinių, verslo ir kitų atitinkamų žinių bei gebėjimų įgijimas, sujungimas, formavimas ir taikymas siekiant sukurti naujus arba patobulintus produktus, procesus arba paslaugas) ir inovacijos (produkto inovacijos kūrimas, organizacinių ir procesų inovacijų diegimas).

3.7. Tarptautinio lygio mokslo publikacijos – monografijos, studijos, sintezės, šaltinių publikacijos ar straipsnių rinkiniai, išleisti tarptautiniu mastu pripažintoje mokslo leidykloje, ir tarptautinio lygio mokslo straipsniai. Tarptautinio lygio mokslo straipsnis, tai straipsnis, paskelbtas Lietuvos ar užsienio mokslo leidinyje, esančiame *Clarivate Analytics Web of Science* ar *Elsevier Scopus* duomenų bazėse, arba kurio redakcinę kolegiją sudaro įvairių šalių mokslininkai ir kuriame skelbiami įvairių šalių mokslininkų tyrimų rezultatai, arba paskelbtas tarptautiniu mastu pripažintos mokslo leidyklos išleistame straipsnių rinkinyje.

3.8. Tarptautiniu mastu pripažinta mokslo leidykla (leidėjas) – leidykla (leidėjas), nuolat leidžianti ir tarptautiniu mastu platinanti daugelio šalių mokslininkų mokslo (kultūros, profesinius) darbus, periodinius ir tęstinius mokslo leidinius, teikianti informaciją apie leidyklos pobūdį, recenzavimo tvarką ir tarptautinį pripažinimą internetu.

3.9. Pagrindinis bendraautoris – visi straipsnio autoriai laikomi pagrindiniais bendraautoriais, jeigu straipsnį paskelbusiame leidinyje nėra nurodyta kitaip. Archeologinio straipsnio pagrindinis bendraautoris (ar bendraautorai) gali būti nustatomas atsižvelgiant į individualų indėlį arba į leidinio, kuriame paskelbtas straipsnis, pagrindinio bendraautorio išskyrimo politiką. Mokslininkas yra kolektyvinės monografijos, sintezės arba šaltinių publikacijos pagrindinis bendraautoris, kai jo parengtas tekstas yra ne mažesnis kaip 4 aut. l. (studijos, užsienyje išleistos monografijos ar šaltinių publikacijos - ne mažesnis kaip 2 aut. l). Neapibrėžtumo atvejais dėl pagrindinio bendraautorio sprendžia Konkursų ir atestacijos komisija. Kolektyvinis darbas pagrindiniam bendra autoriui priskiriamas visa apimtimi.

II SKYRIUS

MINIMALŪS KVALIFIKACINIAI REIKALAVIMAI IR PRIVALOMOS KOMPETENCIJOS ASMENIMS, VIEŠO KONKURSO BŪDU SIEKIANTIEMS UŽIMTI

LIETUVOS ISTORIJOS INSTITUTO MOKSLO DARBUOTOJŲ PAREIGAS

4. Pretenduojantiems eiti Lietuvos istorijos instituto mokslo darbuotojų pareigas nustatomi minimalūs kvalifikaciniai reikalavimai ir karjeros pakopų privalomos kompetencijos, kai mokslinių pasiekimų mato vienetas yra tarptautinio lygio mokslo straipsnis (toliau-TLMS). Šaltinio publikacija bei mokslo studija prilyginama 3 TLMS; mokslo monografija bei sintezė – 5 TLMS; mokslo monografija, sintezė, išleista tarptautiniu mastu pripažintos mokslo leidyklos – 12 TLMS, šaltinio publikacija ar mokslo studija, išleista tarptautiniu mastu pripažintos mokslo leidyklos – 6 TLMS. Straipsnis, paskelbtas nacionalinio lygio recenzuojamame mokslo leidinyje prilyginamas 0,8 TLMS. Straipsnis, paskelbtas mokslo žurnale, kuris *Clarivate Analytics Web of Science* ar *Elsevier Scopus* duomenų bazėse paskelbimo metu buvo atitinkamos žurnalų grupės pirmajame, antrajame ar trečiajame kvartilyje (Q1–Q3), prilyginamas 3 TLMS.

5. 1. Į Lietuvos istorijos instituto mokslo darbuotojų pareigybes gali pretenduoti atitinkamos tyrėjo karjeros pakopos (patvirtinto, pripažinto arba pirmaujančiojo tyrėjo) kompetencijas, kaip jos apibrėžiamos Lietuvos mokslo tarybos pirmininko 2023 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. V-352 „Dėl mokslo ir studijų institucijų tyrėjų karjeros pakopų privalomų kompetencijų aprašo patvirtinimo“, turintys tyrėjai, kurie:

5.1. Vykdo MTEP veiklą:

5.1.1. atlieka mokslinius tyrimus ir prisideda prie jų plėtros;

5.1.2. prisideda prie mokslinių tyrimų rezultatų poveikio kultūriniame, socialiniame ir ekonominiame kontekste;

5.2. Organizuoja MTEP veiklą:

5.2.1. rengia ir įgyvendina mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir (ar) inovacijų, mokslo sklaidos projektus ir (ar) institucijų vykdomas programas, joms vadovauja ar jose dalyvauja; rengia ir įgyvendina 5 metų individualius mokslinių tyrimų ir veiklos planus;

5.2.2. dalyvauja pradedančiųjų tyrėjų ugdyme ir rengia mokslininkus (vadovauja doktorantams, juos konsultuoja, vadovauja podoktorantūros stažuotojams, vadovauja doktorantūros komitetui, daktaro disertacijos gynimo tarybai, yra tokio komiteto ar gynimo tarybos nariu; rengia studijų vadovus aukštosioms mokykloms, mokomąsias knygas ar metodines priemones, rengia ir dėsto doktorantūros studijų dalykus, ar kitaip dalyvauja pradedančiųjų tyrėjų ugdyme ir mokslininkų rengime;

5.3. Skelbia MTEP rezultatus ir numato jų poveikį:

5.3.1. skelbia mokslinių tyrimų rezultatus nacionalinio ar tarptautinio lygio mokslo publikacijose;

5.3.2. savo mokslinių tyrimų rezultatus pristato nacionaliniuose ir tarptautiniuose moksliniuose renginiuose.

5.4. Atlieka MTEP ir MTEPI ekspertinį vertinimą:

5.4.1. vertina nacionalinius ar tarptautinius MTEP ir MTEPI projektus;

5.4.2. vertina nacionalines ar tarptautines MTEP programas;

5.4.3. yra kviečiamas arba deleguojamas rengti ir rengia ekspertines išvadas ar rekomendacijas viešojo ir privataus sektoriaus subjektams;

5.4.4. dalyvauja valstybės ir savivaldybių lygio komisijose ir darbo grupėse;

5.4.5. dalyvauja mokslinių tyrimų teminiuose tinkluose ir (ar) mokslinėse draugijose, recenzentų ir (ar) ekspertinėse grupėse (*inter alia* mokslo žurnalų redakcinėse kolegijose bei mokslinėse tarybose), rengia ir (ar) skelbia MTEP darbų vertinimus.

6. Mokslininkas, pretenduojantis užimti *vyriausiojo* mokslo darbuotojo pareigas, privalo turėti pirmaujančiojo tyrėjo kompetencijas ir savo mokslinius rezultatus turi būti paskelbęs vienu iš šių būdų:

6.1. ne disertacijos pagrindu parengtoje tarptautiniu mastu pripažintos mokslo leidyklos išleistoje mokslo monografijoje, kaip vienintelis autorius ar pagrindinis bendraautoris, ir ne mažiau kaip 10 TLMS, iš kurių turi būti ne mažiau kaip 5 (penki) tarptautinio lygio mokslo straipsniai, paskelbti kaip vienintelio autoriaus ar pagrindinio bendraautoriaus;

6.2. ne disertacijos pagrindu parengtoje mokslo monografijoje, kaip vienintelis autorius ar pagrindinis bendraautoris, ir ne mažiau kaip 15 TLMS, iš kurių turi būti ne mažiau kaip 7 (septyni) tarptautinio lygio mokslo straipsniai, paskelbti kaip vienintelio autoriaus ar pagrindinio bendraautoriaus;

Be to, toks mokslininkas turi: 1) pristatyti savo mokslinių tyrimų rezultatus kaip kviestinis ar pagrindinis pranešėjas tarptautiniuose mokslo renginiuose; 2) mokslinių tyrimų rezultatus būti pristatęs tarptautiniuose mokslo renginiuose; 3) turėti mokslininkų rengimo arba jų kvalifikacijos kėlimo patirties: turėti apsigynusį doktorantą (taip pat ir eksternu) arba stažuotę sėkmingai baigusius bent du podoktorantūros stažuotojus; 4) per pastaruosius 10 metų būti vadovavęs tarptautiniams ar nacionaliniams MTEP ar MTEPI projektams ar institucijų vykdomoms mokslinių tyrimų programoms; 5) per pastaruosius 10 metų buvo tarptautinių MTEP projektų ir (ar) nacionalinių ir tarptautinių programų ekspertas; 6) per pastaruosius 10 metų būti rengęs ekspertines išvadas ar rekomendacijas dėl viešojo ir (ar) privataus sektorių raidos.

7. Mokslininkas, pretenduojantis užimti *vyresniojo* mokslo darbuotojo pareigas, privalo turėti pripažinto tyrėjo kompetencijas ir mokslinių tyrimų rezultatus turi būti paskelbęs vienu iš šių būdų:

7.1. ne disertacijos pagrindu parengtoje tarptautiniu mastu pripažintos mokslo leidyklos išleistoje mokslo monografijoje, studijoje ar šaltinių publikacijoje kaip vienintelis autorius ar pagrindinis bendraautoris ir ne mažiau kaip 5 TLMS, iš kurių turi būti ne mažiau kaip 1 (vienas) tarptautinio lygio mokslo straipsnis;

7.2. ne disertacijos pagrindu parengtoje mokslo monografijoje ir ne mažiau kaip 8 TLMS, iš kurių turi būti ne mažiau kaip 2 (du) tarptautinio lygio mokslo straipsniai;

7.3. ne mažiau kaip 12 TLMS, iš kurių turi būti ne mažiau kaip 4 (keturi) tarptautinio lygio mokslo straipsniai.

Be to, toks mokslininkas turi: 1) mokslinių tyrimų rezultatus būti pristatęs tarptautiniuose mokslo renginiuose; 2) per pastaruosius 5 metų būti dalyvavęs tarptautiniame, nacionaliniame MTEP ar MTEPI projekte ar institucijų vykdomoje mokslinių tyrimų programoje ar per pastaruosius 10 metų jiems vadovavęs; 3) būti dalyvavęs pradedančiųjų tyrėjų ugdyme; 4) per pastaruosius 10 metų yra buvęs nacionalinių arba tarptautinių MTEP projektų ir (ar) nacionalinių ar tarptautinių programų ekspertas, ar rengęs ekspertines išvadas ar rekomendacijas viešojo ir (ar) privataus sektoriaus subjektams, ar dalyvavęs valstybės ir savivaldybių lygio komisijose ir darbo grupėse; dalyvavęs recenzentų ir (ar) ekspertinėse grupėse arba parengęs ir (ar) paskelbęs MTEP darbų vertinimus.

8. Mokslininkas, pretenduojantis eiti *mokslo* darbuotojo pareigas, privalo turėti patvirtinto tyrėjo kompetencijas ir mokslinių tyrimų rezultatus turi būti paskelbęs ne mažiau kaip 3 TLMS.

Be to, toks mokslininkas turi: 1) mokslinių tyrimų rezultatus būti pristatęs moksliniuose renginiuose; 2) per pastaruosius 5 metus būti dalyvavęs nacionalinių ir (ar) tarptautinių mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir (ar) inovacijų, mokslo sklaidos projektuose ir (ar) institucijų vykdomose programose arba parengęs individualų mokslinių tyrimų ir veiklos planą 5 m. laikotarpiui; 3) per pastaruosius 5 metus būti dalyvavęs mokslinių tyrimų teminiuose tinkluose ir (ar) mokslinėse draugijose, recenzentų ir (ar) ekspertinėse grupėse arba parengęs ir (ar) paskelbęs MTEP darbų vertinimus.

9. Pretendento MTEP veiklos indėlį į mokslo sritį vertina Lietuvos istorijos instituto Konkursų ir atestacijos komisija. Komisija nusprendžia, ar pretendento MTEP veikla atitinka šiame Apraše nurodytus kriterijus, ir įvertina jos rezultatus.